

Bruxelles, 24. siječnja 2022.
(OR. fr, en)

**Međuinstitucijski predmet:
2021/0396(NLE)**

**5400/1/22
REV 1**

**JAI 57
FREMP 14
COVID-19 12
FRONT 25
MI 39
SAN 32
TRANS 25
IPCR 11
COCON 9
COMIX 33**

NAPOMENA O TOČKI „A”

Od: Glavno tajništvo Vijeća

Za: Vijeće

Predmet: Koordinacija u vezi s bolešću COVID-19
Preporuka Vijeća o koordiniranom pristupu za olakšavanje sigurnog
slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19 i o zamjeni
Preporuke (EU) 2020/1475
donošenje

1. Komisija je 25. studenoga 2021. predstavila Prijedlog preporuke Vijeća o koordiniranom pristupu za olakšavanje sigurnog slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19 i o zamjeni Preporuke (EU) 2020/1475. Istog je dana svoj prijedlog predstavila na okruglom stolu u okviru IPCR-a.
2. IPCR je 29. studenoga i 2. prosinca 2021 razmijenio mišljenja o tekstu prijedloga. Delegacije su potom podnijele pisane primjedbe.
3. IPCR je 6. prosinca 2021 raspravljao o prvom kompromisnom tekstu predsjedništva, koji je Coreper potom razmotrio 10. prosinca 2021. Pritom su neke delegacije zatražile odgodu donošenja teksta kako bi se u obzir uzeli učinci razvoja varijante omikron.

4. U zaključcima od 16. prosinca 2021. Europsko vijeće pozvalo je na brzo donošenje revidirane preporuke Vijeća o slobodnom kretanju među državama članicama.

5. IPCR je 13. siječnja 2022. održao novu razmjenu mišljenja o početnom kompromisnom tekstu predsjedništva. Nakon te razmjene mišljenja i u skladu s najavom sa sastanka Corepera održanog 14. siječnja predsjedništvo je 17. siječnja 2022. IPCR-u podnijelo novi kompromisni tekst.

6. Nakon sastanka IPCR-a održanog 17. siječnja 2022. predsjedništvo je u tekst Nacrta preporuke unijelo ograničen broj izmjena. Tekst je 21. siječnja 2022. podnesen na odobrenje Odboru stalnih predstavnika.

7. Odbor stalnih predstavnika 21. siječnja 2022. odobrio je tekst Nacrta preporuke Vijeća o koordiniranom pristupu za olakšavanje sigurnog slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19 i o zamjeni Preporuke (EU) 2020/1475, kako je naveden u Prilogu dokumentu 5318/1/22 REV 1. Na tom je sastanku Coreper odlučio predložiti Vijeću da na jednom od predstojećih sastanaka donese tekst Nacrta preporuke Vijeća, kako je naveden u Prilogu ovoj napomeni.

Odbor stalnih predstavnika također je odlučio zatražiti objavu Preporuke Vijeća u *Službenom listu Europske unije*.

Odbor stalnih predstavnika primio je na znanje namjeru austrijske, mađarske i malteške delegacije da pri donošenju teksta Preporuke Vijeća budu suzdržane.

8. S obzirom na navedeno Odbor stalnih predstavnika Vijeću preporučuje da donese tekst Preporuke Vijeća o koordiniranom pristupu za olakšavanje sigurnog slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19 i o zamjeni Preporuke (EU) 2020/1475 iz Priloga ovoj napomeni.

9. Austrijska i hrvatska delegacija podnijele su pisane izjave za uključivanje u zapisnik sa sastanka na kojem će Vijeće donijeti navedenu preporuku. Tekst tih izjava nalazi se u Dopunama 1. i 2. ovoj napomeni.

10. Nakon što ga potpiše predsjednik Vijeća, zakonodavni akt bit će objavljen u *Službenom listu Europske unije*.

PREPORUKE VIJEĆA

o koordiniranom pristupu za olakšavanje sigurnog slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19 i o zamjeni Preporuke (EU) 2020/1475

(Tekst značajan za EGP)

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 21. stavak 2., članak 168. stavak 6. i članak 292. prvu i drugu rečenicu,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

- (1) Status građana Unije svakom građaninu Unije daje pravo na slobodno kretanje.
- (2) Na temelju članka 21. stavka 1. Ugovora svaki građanin Unije ima pravo slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, podložno ograničenjima i uvjetima utvrđenima u Ugovorima i u mjerama usvojenima radi njihove provedbe. To se pravo provodi na temelju Direktive 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹. Člankom 45. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”) također se predviđa sloboda kretanja i boravka. Budući da se djelovanje Unije pokazalo potrebnim za postizanje cilja utvrđenog u članku 21. Ugovora, a u Ugovorima nisu na drugi način predviđene potrebne ovlasti, Vijeće može donijeti odredbe s ciljem lakšeg ostvarivanja prava na slobodno kretanje i boravak.
- (3) Na temelju članka 168. stavka 1. Ugovora u utvrđivanju i provedbi svih politika i aktivnosti Unije treba se osigurati visok stupanj zaštite zdravlja ljudi.

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji slobodno se kretati i boraviti na državnom području država članica, o izmjeni Uredbe (EEZ) br. 1612/68 i stavljanju izvan snage direktiva 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 77.).

- (4) Glavni direktor Svjetske zdravstvene organizacije (WHO) proglasio je 30. siječnja 2020. izvanredno stanje u području javnog zdravlja od međunarodne važnosti uslijed globalnog izbijanja novog koronavirusa koji uzrokuje koronavirusnu bolest 2019 (COVID-19). WHO je 11. ožujka 2020. procijenio da se širenje bolesti COVID-19 može proglasiti pandemijom.
- (5) Kako bi se ograničilo širenje virusa, države članice donijele su razne mjere, od kojih su neke utjecale na pravo građana Unije da se slobodno kreću i borave unutar državnog područja država članica, poput ograničenja ulaska ili zahtjeva da se prekogranični putnici koji ostvaruju prava na slobodno kretanje podvrgnu testiranju na infekciju virusom SARS-CoV-2.
- (6) Budući da je pandemija bolesti COVID-19 uzrokovala dosad nezabilježenu zdravstvenu krizu, zaštita javnog zdravlja postala je najvažniji prioritet i za Uniju i za njezine države članice. Na temelju zaštite javnog zdravlja države članice mogu poduzeti mjere kojima se ograničava slobodno kretanje osoba unutar Unije. Prema članku 168. stavku 7. Ugovora države članice odgovorne su za utvrđivanje nacionalnih zdravstvenih politika, uključujući organizaciju i pružanje zdravstvenih usluga i zdravstvene zaštite, te se stoga one mogu razlikovati od jedne države članice do druge. Iako su države članice nadležne za odlučivanje o najprimjerenijim mjerama za zaštitu javnog zdravlja, primjereno je osigurati koordinaciju takvih mjera radi zaštite ostvarivanja prava na slobodno kretanje i suzbijanja ozbiljnih prekograničnih prijetnji zdravlju kao što je bolest COVID-19.
- (7) Pri donošenju i primjeni ograničenja slobodnog kretanja države članice trebale bi poštovati načela prava Unije, osobito načelo proporcionalnosti i nediskriminacije. Cilj je ove Preporuke olakšati koordiniranu primjenu tih načela u izvanrednoj situaciji uzrokovanoj pandemijom bolesti COVID-19.
- (8) Jednostrane mjere u tom području mogle bi uzrokovati znatne poremećaje jer se poduzeća i građani suočavaju s nizom različitih mjera koje se brzo mijenjaju. To je osobito štetno jer je virus već znatno utjecao na gospodarstvo Unije.
- (9) Svrha je koordiniranog pristupa izbjegavanje ponovnog uvođenja nadzora na unutarnjim granicama. Zatvaranje granica, opća zabrana putovanja ili suspenzija letova te zabrana kopnenog i pomorskog prijevoza nisu opravdani jer su ciljane i koordinirane mjere, kao što su COVID-19 potvrde ili testiranje, dovoljno djelotvorne i uzrokuju manje poremećaja. Sustav „zelenih traka”² trebao bi omogućiti održavanje prometnih tokova, posebno u smislu osiguravanja slobodnog kretanja robe i usluga te izbjegavanja poremećaja u lancu opskrbe.

² Komunikacija Komisije o poboljšanju zelenih prometnih traka radi održavanja gospodarske aktivnosti tijekom ponovnog širenja zaraze bolešću COVID-19 (COM(2020) 685 final).

- (10) Kako bi se osigurala bolja koordinacija među državama članicama, Vijeće je 13. listopada 2020. donijelo Preporuku (EU) 2020/1475³. U njoj je utvrđen koordiniran pristup u sljedećim ključnim područjima: primjeni zajedničkih kriterija i pragova pri donošenju odluka o uvođenju ograničenja slobodnog kretanja, mapiranju opasnosti od prenošenja bolesti COVID-19 na temelju dogovorenog kôda u boji te koordiniranog pristupa u pogledu mjera, ako postoje, koje se mogu na odgovarajući način primijeniti na osobe koje se kreću između područja, ovisno o razini opasnosti prijenosa u tim područjima. Vijeće je 1. veljače 2021. donijelo Preporuku (EU) 2021/119⁴ o izmjeni Preporuke (EU) 2020/1475 s obzirom na vrlo visoku stopu prijenosa unutar zajednice u cijeloj Uniji, koja bi mogla biti povezana s većom prenosivošću novih varijanti virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost.
- (11) Europski parlament i Vijeće donijeli su 14. lipnja 2021. Uredbu (EU) 2021/953 o okviru za izdavanje, provjeru i prihvaćanje interoperabilnih potvrda o cijepljenju, testiranju i preboljenju bolesti COVID-19 (EU digitalna COVID potvrda) radi olakšavanja slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19⁵. Taj je okvir uspostavljen kako bi se nositeljima EU digitalne COVID potvrde olakšalo ostvarivanje njihova prava na slobodno kretanje tijekom pandemije bolesti COVID-19. Tom se uredbom također doprinosi olakšavanju postupnog ukidanja ograničenja slobodnog kretanja koja su države članice uvele u skladu s pravom Unije kako bi se ograničilo širenje virusa SARS-CoV-2, na koordinirani način.
- (12) Uredba (EU) 2021/953 počela se primjenjivati 1. srpnja 2021. Od tog datuma cijepljene ili testirane osobe odnosno osobe koje su preboljele bolest imaju pravo dobiti EU digitalnu COVID potvrdu nakon cijepljenja, testiranja ili preboljenja u državi članici. Kako bi na najbolji način iskoristilo okvir za EU digitalnu COVID potvrdu, Vijeće je 14. lipnja 2021. donijelo Preporuku (EU) 2021/961⁶ o izmjeni Preporuke (EU) 2020/1475.
- (13) Od lipnja 2021. dogodile su se dvije važne promjene koje su utjecale na slobodno kretanje unutar Unije. Prvo, procijepljenost se znatno povećala, pri čemu je potpuno cijepljeno više od 68 % ukupnog stanovništva Unije do 10. siječnja 2022.⁷ u usporedbi s manje od 30 % u trenutku donošenja zadnje izmjene Preporuke (EU) 2020/1475 i Uredbe (EU) 2021/953⁸. Znatno veći postotak stanovništva stoga je bolje zaštićen od teškog oblika bolesti i smrti od bolesti COVID-19 zbog trenutačno dostupnih cjepiva protiv bolesti COVID-19. Drugo, uvođenje EU digitalne COVID potvrde napredovalo je brzim tempom.

³ Preporuka Vijeća (EU) 2020/1475 od 13. listopada 2020. o koordiniranom pristupu ograničavanju slobodnog kretanja kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 (SL L 337, 14.10.2020., str. 3.).

⁴ Preporuka Vijeća (EU) 2021/119 od 1. veljače 2021. o izmjeni Preporuke (EU) 2020/1475 o koordiniranom pristupu ograničavanju slobodnog kretanja kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 (SL L 36I, 2.2.2021., str. 1.).

⁵ SL L 211, 15.6.2021., str. 1.

⁶ Preporuka Vijeća (EU) 2021/961 od 14. lipnja 2021. o izmjeni Preporuke (EU) 2020/1475 o koordiniranom pristupu ograničavanju slobodnog kretanja kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 (SL L 213I, 16.6.2021., str. 1.).

⁷ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#summary-tab>

⁸ <https://vaccinetracker.ecdc.europa.eu/public/extensions/COVID-19/vaccine-tracker.html#uptake-tab>

Do siječnja 2022. države članice EU-a izdale su više od milijarde EU digitalnih COVID potvrda. EU digitalna COVID potvrda stoga je široko dostupan, pouzdan i prihvaćen alat za olakšavanje slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19. Okvir za EU digitalnu COVID potvrdu ne upotrebljavaju samo države članice EU-a, tri zemlje Europskog gospodarskog prostora koje nisu članice EU-a i Švicarska⁹ nego i 29 drugih trećih zemalja i područja, a očekuje se da će se u budućnosti pridružiti još trećih zemalja. Epidemiološka situacija u Uniji istodobno je i dalje problematična, što opravdava zadržavanje mjera usmjerenih na zaštitu javnog zdravlja.

- (14) S obzirom na te promjene zajednički pristup naveden u Preporuci Vijeća (EU) 2020/1475 trebalo bi dodatno prilagoditi, kao što je to zatražilo i Europsko vijeće u svojim zaključcima od 22. listopada 2021.¹⁰ Osobito, ključna odrednica trebao bi biti status osobe u pogledu bolesti COVID-19, tj. je li osoba cijepljena, testirana ili je preboljela bolest, što je vidljivo iz EU digitalne COVID potvrde. Budući da se EU digitalne COVID potvrde mogu sigurno izdavati, provjeravati i prihvaćati, putnici koji posjeduju valjanu EU digitalnu COVID potvrdu ne bi trebali podlijevati dodatnim ograničenjima slobodnog kretanja, kao što su dodatni testovi za infekciju virusom SARS-CoV-2. Osobito, od osoba koje putuju unutar Unije u načelu se ne bi trebalo zahtijevati da se podvrgnu karanteni, s obzirom na to da to predstavlja znatno ograničenje slobodnog kretanja.
- (15) To je potkrijepljeno preporukama WHO-a¹¹ prema kojima putnici koji su potpuno cijepljeni te putnici koji su preboljeli bolest COVID-19 u razdoblju od šest mjeseci prije putovanja ne bi trebali podlijevati dodatnim ograničenjima. Osobe koje ne pripadaju tim dvjema kategorijama trebale bi u načelu moći putovati na temelju negativnog testa na infekciju virusom SARS-CoV-2.
- (16) Kako bi se pojednostavnilo slobodno kretanje unutar Unije, potrebno je utvrditi zajedničko razumijevanje uvjeta koje bi tri vrste EU digitalnih COVID potvrda trebale ispunjavati kako bi bile prihvaćene.
- (17) Komisija je 21. prosinca 2021. donijela Delegiranu uredbu (EU) 2021/2288 o izmjeni Priloga Uredbi (EU) 2021/953 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu razdoblja prihvaćanja potvrda o cijepljenju izdanih u formatu EU digitalne COVID potvrde na kojima je navedeno da je dotična osoba potpuno cijepljena primarnom serijom cjepiva¹². Tom se delegiranom uredbom, za potrebe putovanja, utvrđuje da se potvrde o potpunom cijepljenju primarnom serijom cjepiva prihvaćaju samo ako nije prošlo više od 270 dana od primanja posljednje doze u toj seriji. S obzirom na to da još nije bilo moguće utvrditi razdoblje prihvaćanja potvrda o docijepljivanju, u Delegiranoj uredbi navedeno je da se u ovoj fazi ne primjenjuje razdoblje prihvaćanja za potvrde na kojima je navedeno da je osoba docijepljena.

⁹ Provedbena odluka Komisije (EU) 2021/1126 od 8. srpnja 2021. o utvrđivanju istovrijednosti COVID-19 potvrda koje je izdala Švicarska s potvrdom izdanima u skladu s Uredbom (EU) 2021/953 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 243, 9.7.2021., str. 49.).

¹⁰ EUCO 17/21.

¹¹ WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Risk-based-international-travel-2021.1, dostupno na:

<https://www.who.int/publications/i/item/WHO-2019-nCoV-Policy-Brief-Risk-based-international-travel-2021.1>

¹² SL L 458, 22.12.2021., str. 459.

- (18) Države članice trebale bi odmah poduzeti sve potrebne korake kako bi se osigurao pristup cijepljenju onim skupinama stanovništva kojima se prethodno izdane potvrde o cijepljenju približavaju isteku standardnog razdoblja prihvatanja, uz potpuno poštovanje domaćih odluka o određivanju prioriteta za različite skupine stanovništva u provedbi cijepljenja s obzirom na nacionalnu politiku i epidemiološku situaciju.
- (19) Komisija bi trebala pratiti i redovito ponovno evaluirati pristup u pogledu razdoblja prihvatanja kako bi procijenila jesu li potrebne prilagodbe ili promjene na temelju novih znanstvenih dokaza, među ostalim u pogledu razdoblja prihvatanja potvrda izdanih na temelju primjene docjepljivanja.
- (20) Kako bi se pojednostavnilo slobodno kretanje unutar Unije, trebalo bi zadržati standardna razdoblja valjanosti za potvrde o testiranju. Uzorak za molekularni test koji se temelji na umnažanju nukleinske kiseline (NAAT) trebao bi se uzeti najviše 72 sata prije dolaska. Kraće razdoblje valjanosti od najviše 24 sata opravdano je za brze antigenske testove navedene u Prilogu I. EU-ovu zajedničkom popisu brzih antigenskih testova na COVID-19, koji je dogovorio Odbor za zdravstvenu sigurnost¹³ s obzirom na dostupnost takvih testova.
- (21) Tijekom posljednjih nekoliko mjeseci poboljšala se klinička učinkovitost brzih antigenskih testova. U svibnju 2021. tehnička radna skupina za dijagnostičke testove na COVID-19, koju je osnovao Odbor za zdravstvenu sigurnost¹⁴ i koja je odgovorna za sastavljanje EU-ova zajedničkog popisa brzih antigenskih testova, uspostavila je strukturiraniji, dosljedniji i brži postupak za ažuriranje tog popisa. Nadalje, tehnička radna skupina odlučila je 21. rujna 2021. koje bi dodatne definicije i kriterije trebalo uzeti u obzir u neovisnim validacijskim studijama kojima se procjenjuje klinička učinkovitost brzih antigenskih testova za dijagnozu bolesti COVID-19. Samo bi rezultati brzih antigenskih testova na temelju nazalnih, orofaringealnih i/ili nazofaringealnih uzoraka trebali biti valjani za izdavanje potvrda o testiranju u formatu EU digitalne COVID potvrde. Tehnička radna skupina složila se da se na popis ne uvrste brzi antigenski testovi koji se temelje isključivo na alternativnim vrstama uzoraka kao što je slina.

Nadalje, ni skupni brzi kućni antigenski testovi ni brzi antigenski testovi ne uvrštavaju se na popis, čime se dodatno povećava vjerojatna konzistentnost provedbe uključenih testova. Odbor za zdravstvenu sigurnost 10. studenoga 2021. postigao je dogovor o sedmom, posljednjem ažuriranju zajedničkog popisa. S obzirom na ta poboljšanja, sve države članice trebale bi, u svrhu putovanja, prihvatiti potvrde o testiranju izdane na temelju NAAT-a i potvrde o testiranju izdane na temelju brzog antigenskog testa s EU-ova zajedničkog popisa.

- (22) S obzirom na dokaze u prilog preporuci da osobe koje su preboljele laboratorijski potvrđen slučaj bolesti COVID-19 ne trebaju dodatno testiranje na infekciju virusom SARS-CoV-2 povezano s putovanjima ni samoizolaciju ili karantenu povezane s putovanjima barem 180 dana od prvog pozitivnog NAAT testa, nositelji takvih potvrda o preboljenju trebali bi biti oslobođeni i dodatnih ograničenja putovanja za to razdoblje.

¹³ Dostupno na: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf

¹⁴ https://ec.europa.eu/health/security/crisis-management/twg_covid-19_diagnostic_tests_hr

- (23) Sustav EU digitalne COVID potvrde omogućuje automatsku primjenu pravila za validaciju na skupove podataka u potvrdama, čime se osigurava da se pravila o putovanjima primjenjuju brzo, pouzdano i predvidljivo. Kako bi se olakšala primjena pravila za validaciju EU digitalne COVID potvrde, države članice trebale bi upotrebljavati standardiziranu funkciju obrade poslovnih pravila koja se nudi u okviru sustava EU digitalne COVID potvrde¹⁵.
- (24) Od donošenja Uredbe (EU) 2021/953 Komisija je donijela nekoliko provedbenih akata kojima se utvrđuje da COVID-19 potvrde koje određena treća zemlja izdaje građanima Unije i članovima njihovih obitelji treba smatrati istovrijednima potvrdama koje države članice izdaju u skladu s tom uredbom kako bi se olakšalo slobodno kretanje nositelja tih potvrda. Kad se u ovoj Preporuci upućuje na EU digitalne COVID potvrde izdane u skladu s Uredbom (EU) 2021/953, to bi trebalo tumačiti tako da uključuje i potvrde izdane građanima Unije i članovima njihovih obitelji obuhvaćene tim provedbenim aktima. Kako bi se olakšalo slobodno kretanje, države članice trebalo bi poticati i da izdaju EU digitalne COVID potvrde na temelju članka 8. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/953 osobama obuhvaćenima tom odredbom koje su cijepljene u trećim zemljama, posebno trećim zemljama čije potvrde nisu obuhvaćene takvim provedbenim aktima.
- (25) Kako je navedeno u članku 3. stavku 6. Uredbe (EU) 2021/953, posjed EU digitalne COVID potvrde nije preduvjet za ostvarivanje prava na slobodno kretanje. Stoga osobe koje ne posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu ne bi trebalo sprečavati da putuju, ali bi se od njih, prema potrebi, moglo zahtijevati da se prije ili nakon dolaska podvrgnu testiranju na infekciju virusom SARS-CoV-2 kako bi se smanjio rizik od slučajeva uvoza infekcije.
- (26) Ovom se Preporukom obuhvaća upotreba EU digitalne COVID potvrde kako bi se olakšalo slobodno kretanje unutar Unije tijekom pandemije bolesti COVID-19. Njome se ne propisuje niti zabranjuje upotreba COVID-19 potvrda u domaće svrhe, kao što je pristup događanjima, mjestima okupljanja ili radnom mjestu. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 48. Uredbe (EU) 2021/953, ako država članica odluči upotrebljavati EU digitalne COVID potvrde u druge svrhe, pravna osnova za takve domaće upotrebe mora biti propisana nacionalnim pravom, koje, među ostalim, mora biti u skladu sa zahtjevima u pogledu zaštite podataka. Kako je navedeno u uvodnoj izjavi 49. Uredbe (EU) 2021/953, ako država članica uspostavi sustav COVID-19 potvrda za domaće potrebe, trebala bi osigurati i mogućnost upotrebe EU digitalnih COVID potvrda i njihovo potpuno prihvaćanje. Time se osigurava da nositelji takvih potvrda koji odlaze u drugu državu članicu za ostvarivanje svojeg prava na slobodno kretanje ne moraju dobiti dodatnu nacionalnu potvrdu.
- (27) S obzirom na njihovu specifičnu situaciju ili nužnu funkciju, od određenih kategorija putnika koji ostvaruju svoje pravo na slobodno kretanje ne bi se trebalo zahtijevati da posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu. Istodobno bi taj popis mogao biti ograničeniji u usporedbi s Preporukom (EU) 2020/1475 s obzirom na to da su mnoge osobe koje putuju zbog nužne funkcije ili potrebe već cijepljene. Njime bi trebali biti obuhvaćeni radnici u prometnom sektoru ili pružatelji usluga prijevoza, pacijenti koji putuju iz neophodnih zdravstvenih razloga, pomorci, osobe koje svakodnevno ili često prelaze granicu zbog rada ili školovanja, posjeta bliskoj rodbini, usluga zdravstvene zaštite ili skrbi o svojim bližnjima te djeci mlađoj od 12 godina.

¹⁵ https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/ehealth/docs/eu-dcc_validation-rules_en.pdf

- (28) S obzirom na napredak ostvaren u pogledu procijepljenosti i uspješnog uvođenja EU digitalne COVID potvrde, mjere za putovanja uslijed pandemije bolesti COVID-19 trebale bi se primjenjivati na osobnoj, a ne regionalnoj razini, što znači da bi ključna odrednica trebala biti status putnika u pogledu bolesti COVID-19, tj. je li putnik cijepljen, testiran ili je prebolio bolest, što je vidljivo iz valjane EU digitalne COVID potvrde. Putnici koji ostvaruju svoje pravo na slobodno kretanje s valjanom potvrdom u načelu ne bi trebali podlijevati dodatnim ograničenjima. Taj je pristup opravdan zbog činjenice da je virus i dalje prisutan u svim regijama diljem EU-a i da se epidemiološka situacija u tim regijama stalno i brzo mijenja. Pristupom koji se temelji na pojedinoj osobi znatno će se pojednostavniti okvir koji se primjenjuje na putovanja tijekom pandemije u EU-u i putnicima će pružiti dodatnu jasnoću i predvidljivost u pogledu primjenjivih pravila.
- (29) Budući da je riječ o korisnom i lako razumljivom alatu za javnost i tijela država članica, kartu „semafor” koja pokazuje epidemiološku situaciju na regionalnoj razini trebalo bi zadržati u informativne svrhe, uz iznimku mapiranja područja s vrlo velikom razinom cirkuliranja virusa i u kojima su potrebne dodatne mjere. Ipak, kriterije i pragove karte navedene u Preporuci Vijeća (EU) 2020/1475 trebalo bi prilagoditi kako bi se više naglasili novoprijavljeni slučajevi bolesti COVID-19 kao ključni kriterij za približno određivanje rizika uvoza infekcije virusom SARS-CoV-2. Taj kriterij trebalo bi ponderirati procijepljenošću u istoj regiji kako bi se uzelo u obzir da se cijepljenjem smanjuje rizik za javno zdravlje koji predstavlja bolest COVID-19.
- Dobivenoj ponderiranoj stopi trebao bi se dodijeliti kôd u boji upotrebom pragova modela procjene rizika koji je razvio ECDC, osim za regije s nedovoljnom stopom testiranja. Posebnosti karte trebale bi biti uključene u prilog Preporuci. Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti trebao bi tjedno objavljivati kartu na temelju podataka koje dostavljaju države članice.
- (30) Posebnu pozornost trebalo bi posvetiti područjima s vrlo visokom razinom cirkuliranja virusa zbog koje se povećava vjerojatnost uvezenih slučajeva iz tih područja, a dugotrajna razdoblja velikog broja slučajeva mogu uzrokovati pritisak na njihove sustave javnog zdravlja. Kako bi se ublažili ti rizici za javno zdravlje, države članice trebale bi savjetovati da se otkazu sva neobvezna putovanja u ta područja i iz njih. Uz navedeno, od osoba koje dolaze iz takvih područja, a ne posjeduju potvrdu o cijepljenju ili preboljenju trebalo bi zahtijevati da se prije odlaska podvrgnu testiranju na infekciju virusom SARS-CoV-2 te da se nakon dolaska podvrgnu karanteni/samoizolaciji. Za osobe koje putuju iz nužnih razloga, posebno za radnike u prometnom sektoru i pružatelje usluga prijevoza, trebale bi se primjenjivati iznimke kako bi se ograničili poremećaji na unutarnjem tržištu i očuvalo funkcioniranje „zelenih traka”.
- (31) Kako bi se osiguralo jedinstvo obitelji koje putuju zajedno, od djece mlađe od 12 godina koja posjeduju valjanu EU digitalnu COVID potvrdu, bilo da je riječ o potvrdi o cijepljenju, potvrdi o testiranju, potvrdi o preboljenju ili negativnom rezultatu testa na infekciju virusom SARS-CoV-2, ne bi trebalo zahtijevati da se podvrgnu karanteni/samoizolaciji povezanoj s putovanjem. Uz to, djecu mlađu od šest godina trebalo bi izuzeti od zahtjeva da se podvrgnu karanteni/samoizolaciji ili testiranju na infekciju virusom SARS-CoV-2 povezanima s putovanjem.

- (32) Pojava novih varijanti virusa SARS-CoV-2, kao što je pokazala pojava varijante omikron i dalje je razlog za zabrinutost te bi je države članice trebale uzeti u obzir u kontekstu ograničenja slobodnog kretanja kao odgovora na pandemiju bolesti COVID-19. Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti redovito procjenjuje nove dokaze o varijantama otkrivenima na temelju epidemioloških podataka, pregleda koji se prema utvrđenim pravilima provode radi praćenja genomske varijanti ili na temelju drugih znanstvenih izvora¹⁶. To se posebno odnosi na varijante koje izazivaju zabrinutost za koje postoje jasni dokazi o znatnom utjecaju na prenosivost, težinu oblika bolesti i/ili imunitet koje bi mogle utjecati na epidemiološku situaciju u EU-u/EGP-u i na varijante od interesa za koje su dostupni dokazi o genomskim svojstvima, epidemiološki dokazi ili *in vitro* dokazi koji bi mogli upućivati na znatan utjecaj na prenosivost, težinu oblika bolesti ili imunitet, a koje bi realno mogle utjecati na epidemiološku situaciju u EU-u/EGP-u.

Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti tjedno objavljuje pregled udjela varijanti virusa koje izazivaju zabrinutost i varijanti od interesa u EU-u/EGP-u, zajedno s opsegom sekvenciranja, te karte i druge vrste podataka¹⁷. Važno je da države članice održavaju ili postignu dovoljno velik opseg sekvenciranja kako bi se dobile pravodobne i točne informacije o pojavi i cirkuliranju varijanti virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost ili su od interesa. Nedovoljan opseg sekvenciranja ograničava mogućnost za otkrivanje varijanti koje cirkuliraju, a izazivaju zabrinutost, prije nego što počnu utjecati na opću epidemiološku situaciju. Istodobno je važno da države članice vode računa o razlikama u opsegu sekvenciranja kako se ne bi obeshrabrivala visoke razine sekvenciranja.

- (33) Varijante virusa SARS-CoV-2 alfa i delta i omikron, od kojih omikron postaje dominantna varijanta u Uniji, pokazale su negativan učinak novih varijanti virusa SARS-CoV-2 na epidemiološku situaciju. Iako je teško zaustaviti širenje varijante nakon što se otkrije unutar Unije, s obzirom na moguće posljedice ipak je primjereno uspostaviti postupak hitnog kočenja za koordinirani pristup čiji je cilj odgoditi širenje novih varijanti unutar Unije. Kako bi se osigurala koordinacija među državama članicama, to bi se trebalo primjenjivati i na situacije u kojima države članice u skladu s pravom Unije uvedu ograničenja jer se epidemiološka situacija na njihovu području ubrzano pogoršava, posebno u područjima koja su već znatno pogođena.

¹⁶ <https://www.ecdc.europa.eu/en/covid-19/variants-concern>

¹⁷ https://covid19-country-overviews.ecdc.europa.eu/#4_EUEEA:_variants_of_concern

- (34) Kako je navedeno u Uredbi (EU) 2021/953, ako država članica, u skladu s pravom Unije, od nositelja EU digitalne COVID potvrde zahtijeva da se podvrgnu karanteni, samoizolaciji ili testiranju na infekciju virusom SARS-CoV-2 nakon njihova ulaska na njezino državno područje, ili ako nositeljima takvih potvrda nametne druga ograničenja, na primjer zbog ubrzanog pogoršanja epidemiološke situacije u državi članici ili regiji države članice, a posebno zbog varijanti virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost ili su od interesa, ona o tome mora obavijestiti Komisiju i ostale države članice ako je moguće 48 sati prije uvođenja takvih novih ograničenja. U tu svrhu država članica mora navesti razloge za takva ograničenja i njihov opseg, navodeći koji nositelji potvrde podliježu takvim ograničenjima ili su od njih izuzeti te datum uvođenja i trajanje takvih ograničenja, uključujući opis njihove usklađenosti s načelima proporcionalnosti i nediskriminacije.
- (35) Postupak hitnog kočenja mogla bi pokrenuti država članica na osnovi informacija koje treba dostaviti na temelju Uredbe (EU) 2021/953, ili Komisija na temelju redovite procjene novih dokaza o varijantama Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti. Na taj se način može postići dogovor da se na temelju prijedloga Komisije tijekom ograničenog razdoblja primjenjuju dodatna ograničenja u pogledu putovanja iz pogođenih područja, kao što su zahtjevi testiranja i/ili karantene/samoizolacije za putnike. Okvir za definiranje i procjenu kriterija koji bi mogli dovesti do pokretanja javnozdravstvenih intervencija protiv zabrinjavajućih varijanti koji trenutačno izrađuje europska stručna skupina za varijante virusa SARS-CoV-2¹⁸ trebao bi se uzeti u obzir kad postane dostupan.
- (36) Kako bi se očuvalo funkcioniranje „zelenih traka”, zahtjevi za testiranje za radnike u prometnom sektoru i pružatelje usluga prijevoza koje je aktivirao mehanizam hitnog kočenja trebali bi se ograničiti na brze antigenske testove te ne bi trebalo zahtijevati karantenu/samoizolaciju. Ti zahtjevi za testiranje ne bi trebali dovesti do poremećaja u prijevozu. Ako dođe do poremećaja u prijevozu ili lancu opskrbe, takve zahtjeve za testiranje trebalo bi odmah ukinuti ili staviti izvan snage.

¹⁸ <https://ec.europa.eu/transparency/expert-groups-register/screen/expert-groups/consult?lang=en&groupId=3791&fromMeetings=true&meetingId=27935>

- (37) Praćenje kontakata i dalje je jedan od glavnih alata za borbu protiv širenja virusa, posebno za suzbijanje pojave novih varijanti. Istodobno je djelotvorno i pravodobno praćenje kontakata teže u prekograničnim situacijama s velikim brojem putnika koji se nalaze blizu jedni drugima. Kako bi se to omogućilo, izrađen je digitalni obrazac za lociranje putnika („PLF”)¹⁹, a države članice trebalo bi poticati da se koriste tim zajedničkim formatom za olakšavanje putovanja. Države članice trebalo bi poticati i da se uključe u platformu za razmjenu PLF-ova utvrđenu na temelju Provedbene odluke Komisije (EU) 2021/858²⁰ kako bi mogle bolje pratiti kontakte u prekograničnim situacijama u svim prometnim sredstvima. Platforma za razmjenu PLF-ova omogućuje sigurnu, pravodobnu i djelotvornu razmjenu podataka među nadležnim tijelima država članica tako što će im omogućiti da šalju informacije iz svojih postojećih nacionalnih digitalnih sustava PLF-ova i relevantne epidemiološke informacije ostalim nadležnim tijelima automatski i na interoperabilan način.
- (38) Kad se PLF-ovi upotrebljavaju i u druge svrhe osim praćenja kontakata kao što je utvrđivanje potrebe za time da se putnik u dolasku podvrgne testiranju na infekciju virusom SARS-CoV-2, nepodnošenje PLF-a na vrijeme prije dolaska ne bi trebalo dovesti do uskraćivanja njegova ulaska u dotičnu zemlju jer bi to predstavljalo ozbiljno ograničavanje slobodnog kretanja. Od takvih bi se putnika po potrebi moglo zahtijevati da se podvrgnu drugim mjerama kao što je testiranje na infekciju virusom SARS-CoV-2 nakon dolaska.
- (39) Jasno, pravodobno i potpuno informiranje javnosti i dalje je ključno za ograničavanje učinaka svih uvedenih ograničenja slobodnog kretanja te se njime osigurava predvidivost, pravna sigurnost i to da građani poštuju mjere. Države članice trebale bi pravodobno dostaviti te informacije, među ostalim putem internetske platforme „Re-open EU”²¹. Države članice trebalo bi poticati i da putem te platforme pružaju informacije o domaćoj upotrebi EU digitalnih COVID potvrda s obzirom na važnost takvih informacija za putnike iz drugih država članica.
- (40) S obzirom na razvoj epidemiološke situacije i dostupnost više relevantnih znanstvenih dokaza, Komisija bi uz pomoć Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti trebala redovito preispitivati ovu Preporuku i svoje nalaze prosljeđivati Vijeću na razmatranje, prema potrebi, zajedno s prijedlogom za izmjenu Preporuke. Osobito, u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti, kojima se previđa da bi sva ograničenja trebala ukinuti čim epidemiološka situacija to dopusti, Komisija se poziva da pomno prati razvoj epidemiološke situacije i ponovno evaluiira je li zahtjev o posjedovanju EU digitalne COVID potvrde i dalje opravdan nakon poboljšanja epidemiološke situacije u cijelom EU-u ili na regionalnoj razini.

¹⁹ <https://www.euplf.eu/hr/eu-dplf-3/index.html>

²⁰ Provedbena odluka Komisije (EU) 2021/858 od 27. svibnja 2021. o izmjeni Provedbene odluke (EU) 2017/253 u pogledu uzbuna uzrokovanih ozbiljnim prekograničnim prijetnjama zdravlju i u svrhu otkrivanja kontakata putnika identificiranih s pomoću obrazaca za lociranje putnika (SL L 188, 28.5.2021., str. 106.).

²¹ <https://reopen.europa.eu/hr>

- (41) S obzirom na to da se ovom Preporukom prilagođava i dalje razvija zajednički pristup za olakšavanje sigurnog slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19, Preporuku Vijeća (EU) 2020/1475 trebalo bi zamijeniti.
- (42) Kako bi se osiguralo dovoljno vremena za provedbu koordiniranog pristupa navedenog u ovoj preporuci, ona bi se trebala primjenjivati od 1. veljače 2022.
- (43) U skladu s načelom proporcionalnosti mehanizmi uspostavljeni ovom Preporukom trebali bi se u pogledu područja primjene i vremena odnositi samo na ograničenja donesena kao odgovor na ovu pandemiju. Ova bi se Preporuka trebala prestati primjenjivati najkasnije kad se Uredba (EU) 2021/953 prestane primjenjivati,

DONIJELO JE OVU PREPORUKU:

Opća načela

Pri donošenju i primjeni mjera za zaštitu javnog zdravlja kao odgovor na pandemiju bolesti COVID-19 države članice trebale bi koordinirati svoja djelovanja, u mjeri u kojoj je to moguće, na temelju sljedećih načela:

1. Sva ograničenja slobodnog kretanja osoba unutar Unije koja se uvode radi ograničavanja širenja bolesti COVID-19 trebala bi se temeljiti na konkretnim i ograničenim razlozima od javnog interesa, odnosno zaštitu javnog zdravlja. Pri primjeni tih ograničenja neophodno je poštovati opća načela prava Unije, osobito načela proporcionalnosti i nediskriminacije. Sve poduzete mjere stoga ne bi trebale nadilaziti ono što je nužno za očuvanje javnog zdravlja.
2. Sva takva ograničenja trebala bi se što prije ukinuti čim epidemiološka situacija, među ostalim u bolnicama, to dopusti.
3. Države članice trebale bi osigurati da svi zahtjevi prema građanima i poduzećima budu od konkretne koristi za javnozdravstvena nastojanja za suzbijanje pandemije te da ne predstavljaju nepotrebno i neopravdano administrativno opterećenje.
4. Među državama članicama ne smije biti diskriminacije, primjerice, primjenom povoljnijih pravila za putovanje u susjednu državu članicu ili iz nje u usporedbi s putovanjem u druge države članice.
5. Ograničenja ne smiju biti diskriminirajuća, tj. trebaju se jednako primjenjivati na državljane dotične države članice koji se vraćaju u svoju zemlju. Ograničenja se ne mogu temeljiti na državljanstvu dotične osobe.
6. Države članice trebale bi uvijek prihvatiti svoje državljane i građane Unije te članove njihovih obitelji koji borave na njihovu državnom području. Države članice u načelu ne bi trebale odbiti ulazak osobama koje putuju iz drugih država članica i trebale bi omogućiti brz tranzit preko svojih državnih područja.

7. Posebnu bi pažnju trebale posvetiti posebnostima prekograničnih regija, najudaljenijih regija, eksklava i zemljopisno izoliranih područja te potrebi za suradnjom na lokalnoj i regionalnoj razini.
8. Države članice trebale bi izbjegavati poremećaje u lancima opskrbe i nužnim putovanjima te održavati prometne tokove u skladu sa sustavom „zelenih traka”.
9. Države članice trebale bi redovito razmjenjivati informacije o svim pitanjima obuhvaćenima područjem primjene ove Preporuke i o tome informirati građane.
10. Ograničenja ne bi trebala biti u obliku zabrana obavljanja određenih usluga prijevoza.

Koordinirani okvir za olakšavanje sigurnog slobodnog kretanja tijekom pandemije bolesti COVID-19

11. Putnici koji posjeduju valjanu EU digitalnu COVID potvrdu izdanu na temelju Uredbe (EU) 2021/953 i ispunjavaju uvjete iz točke 12. ne bi trebali podlijevati dodatnim ograničenjima slobodnog kretanja. Osobito, od osoba koje putuju unutar Unije ne bi trebalo zahtijevati da se podvrgnu karanteni.

U tom bi se kontekstu na prvi podstavak trebala primjenjivati sljedeća odstupanja:

- (a) izuzeća navedena u točki 16.;
- (b) dodatne mjere navedene u točki 19. za dolaske iz područja na kojima virus cirkulira na vrlo visokim razinama i stoga je vjerojatno da će dovesti do velikog broja uvezenih slučajeva;
- (c) dodatne mjere dogovorene na temelju točke 25. kako bi se odgodilo širenje novih varijanti virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost ili su od interesa.

12. EU digitalnu COVID potvrdu trebalo bi prihvatiti ako se može provjeriti njezina vjerodostojnost, valjanost i cjelovitost te ako ispunjava sljedeće uvjete:

(a) potvrde o cijepljenju izdane u skladu s Uredbom (EU) 2021/953 za cjepivo protiv bolesti COVID-19 koje je obuhvaćeno člankom 5. stavkom 5. prvim podstavkom te uredbe i iz kojih je vidljivo da je nositelj primio:

- drugu dozu cjepiva za koje su predviđene dvije doze;
- jednodozno cjepivo;
- u skladu sa strategijom cijepljenja države članice u kojoj je obavljeno cijepljenje, jednu dozu cjepiva za koje su predviđene dvije doze nakon što je prethodno bila zaražena virusom SARS-CoV-2;
- docjepljivanje nakon završetka primarne serije cijepljenja;

uz uvjet da još nije isteklo razdoblje prihvatanja navedeno u Uredbi (EU) 2021/953 i da je za potvrde obuhvaćene podtočkama od i. do iii. prošlo najmanje 14 dana od posljednje doze.

Države članice mogle bi prihvatiti i potvrde o cijepljenju izdane u skladu s Uredbom (EU) 2021/953 za cjepiva protiv bolesti COVID-19 obuhvaćena člankom 5. stavkom 5. drugim podstavkom Uredbe o EU digitalnoj COVID potvrdi.

Države članice trebale bi osigurati pristup docjepljivanju dodatnim dozama za skupine stanovništva čije se potvrde o potpunom cijepljenju primarnom serijom cjepiva približavaju isteku standardnog razdoblja prihvatanja i za koje su nacionalna tijela izdala preporuku za primanje docjepljivanja.

Komisija bi trebala na temelju dodatnih znanstvenih dokaza redovito ponovno evaluirati pristup naveden u točki (a).

(b) Potvrde o testiranju u skladu s Uredbom (EU) 2021/953 u kojima se navodi negativan rezultat:

- najviše 72 sata prije dolaska, u slučaju molekularnog testa koji se temelji na umnažanju nukleinske kiseline (NAAT), ili

- najviše 24 sata prije dolaska, u slučaju brzog antigenskog testa (RAT) koji je naveden na zajedničkom ažuriranom popisu brzih testova na antigene za COVID-19²² utvrđenom na temelju Preporuke Vijeća od 21. siječnja 2021.²³

Za potrebe putovanja u okviru ostvarivanja prava na slobodno kretanje, države članice trebale bi prihvatiti obje vrste testova.

Države članice trebale bi nastojati osigurati da se potvrde o testiranju izdaju što je prije moguće nakon prikupljanja ispitnog uzorka.

- (c) Potvrde o preboljenju izdane u skladu s Uredbom (EU) 2021/953 u kojima se navodi da je prošlo najviše 180 dana od datuma prvog pozitivnog rezultata NAAT-a.

13. Države članice trebale bi upotrebljavati standardiziranu funkciju obrade poslovnih pravila koja se nudi u okviru sustava EU digitalne COVID potvrde.
14. Ako se u ovoj Preporuci upućuje na EU digitalne COVID potvrde izdane u skladu s Uredbom (EU) 2021/953, to bi trebalo tumačiti tako da se time obuhvaćaju i potvrde iz provedbenog akta donesenog na temelju članka 10. stavka 3. ili članka 8. stavka 2. te uredbe koje su treće zemlje izdale građanima Unije i članovima njihovih obitelji. Države članice potiče se i da izdaju potvrde o cijepljenju na temelju članka 8. stavka 1. Uredbe (EU) 2021/953.
15. Od osoba koje ne posjeduju EU digitalnu COVID potvrdu izdanu u skladu s Uredbom (EU) 2021/953 moglo bi se zahtijevati da se prije ili najkasnije 24 sata nakon dolaska podvrgnu NAAT-u ili RAT-u navedenom na zajedničkom ažuriranom popisu. To se ne primjenjuje na osobe izuzete od obveze posjedovanja EU digitalne COVID potvrde u skladu s točkom 16.

Izuzeca

16. Od sljedećih kategorija putnika ne bi se trebalo zahtijevati da posjeduju valjanu EU digitalnu COVID potvrdu izdanu na temelju Uredbe (EU) 2021/953:
 - (a) sljedeće vrste putnika koji putuju zbog nužne funkcije ili potrebe, kada obavljaju tu nužnu funkciju ili potrebu:
 - radnici u prometnom sektoru ili pružatelji usluga prijevoza, uključujući vozače i posade teretnih vozila koji prevoze robu za upotrebu na državnom području i one koji su samo u tranzitu;
 - pacijenti koji putuju iz neophodnih zdravstvenih razloga;
 - pomorci;
 - (b) osobe koje žive u pograničnim područjima i svakodnevno ili često putuju preko granice radi posla, poslovanja, obrazovanja, obitelji, zdravstvene zaštite ili skrbi;

²² Dostupno na: https://ec.europa.eu/health/sites/default/files/preparedness_response/docs/covid-19_rat_common-list_en.pdf.

²³ Preporuka Vijeća od 21. siječnja 2021. o zajedničkom okviru za upotrebu i validaciju brzih antigenskih testova i uzajamno priznavanje rezultata testova na COVID-19 u EU-u (SL C 24, 22.1.2021., str. 1.).

- (c) djeca mlađa od 12 godina.

EU-ova karta „semafor” te izuzeća i dodatne mjere koje se temelje na njoj

17. Na temelju podataka koje su dostavile države članice, Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti trebao bi objaviti kartu država članica na kojoj se na razini pojedinačnih regija upotrebom boja semafora označava potencijalni stupanj rizika zaraženosti putnika iz tih regija virusom SARS-CoV-2. Karta bi trebala uključivati i podatke iz Islanda, Lihtenštajna, Norveške i, čim to bude moguće²⁴, Švicarske Konfederacije.

Karta „semafor” trebala bi se temeljiti na kriterijima, pragovima i kodovima boja navedenima u Prilogu.

18. Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti trebao bi svaki tjedan objavljivati ažurirane verzije karata i podataka na kojima se one temelje.
19. Karta „semafor” trebala bi služiti za informiranje javnosti i tijela država članica o razvoju epidemiološke situacije u Uniji. Uz navedeno, na temelju karte „semafor” države članice trebale bi primijeniti sljedeće mjere za putovanja u područja i iz područja na kojima virus cirkulira na vrlo visokim razinama i koja su klasificirana kao „tamnocrvena” u skladu s točkom 3. podtočkom (g) Priloga:
- (a) države članice trebale bi odvraćati od svih neobveznih putovanja u ta područja i iz njih;
 - (b) od osoba koje ne posjeduju potvrdu o cijepljenju ili preboljenju i dolaze iz tih područja trebalo bi zahtijevati da se prije odlaska podvrgnu NAAT-u ili RAT-u koji su navedeni na zajedničkom i ažuriranom popisu te da se podvrgnu karanteni/samoizolaciji u trajanju od deset dana nakon dolaska. Karantena/samoizolacija trebala bi završiti ranije ako se dotična osoba podvrgne testiranju na infekciju virusom SARS-CoV-2 najranije petog dana nakon dolaska te ako je rezultat negativan.

²⁴ Podložno sporazumu sklopljenom između EU-a i Švicarske Konfederacije o suradnji u području javnog zdravlja, među ostalim o sudjelovanju Švicarske Konfederacije u Europskom centru za sprečavanje i kontrolu bolesti u skladu s Uredbom (EZ) br. 851/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o osnivanju Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti (SL L 142, 30.4.2004., str. 1.).

Od osoba obuhvaćenih točkom 16. podtočkom (a) ili (b) ne bi trebalo zahtijevati da se podvrgnu samoizolaciji/karanteni, ali se od njih može zahtijevati da posjeduju potvrdu o negativnom rezultatu testiranja. Odstupajući od toga, od radnika u prometnom sektoru ili pružatelja usluga prijevoza ne bi trebalo zahtijevati da se podvrgnu samoizolaciji/karanteni ili da posjeduju potvrdu o negativnom rezultatu testiranja dok obavljaju svoju nužnu funkciju.

Od djece mlađe od 12 godina koja posjeduju valjanu EU digitalnu COVID potvrdu ili negativan test na infekciju virusom SARS-CoV-2 te koja dolaze iz područja klasificiranih kao „tamnocrvena” ne bi trebalo zahtijevati da se podvrgnu karanteni/samoizolaciji. Uz to, od djece mlađe od šest godina ne bi trebalo zahtijevati da se podvrgnu karanteni/samoizolaciji povezanoj s putovanjem ili testiranju na infekciju virusom SARS-CoV-2, povezanom s putovanjima.

Postupanje u slučaju varijanti koje izazivaju zabrinutost ili su od interesa i mehanizam hitnog kočenja

20. Države članice trebale bi obratiti posebnu pozornost na širenje novih varijanti virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost ili su od interesa, posebno varijanti kod kojih je prenosivost veća, koje uzrokuju teži oblik bolesti ili utječu na djelotvornost cjepiva. U tu bi se svrhu države članice trebale koristiti podacima i procjenama rizika koje je o varijantama koje izazivaju zabrinutost ili su od interesa u EU-u/EGP-u objavio Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti.

Kao potporu državama članicama Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti trebao bi nastaviti objavlјivati informacije i karte o varijantama virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost ili su od interesa, posebno o opsegu sekvenciranja i distribucije varijanti.

21. Kako bi se pravodobno dobivale točne informacije o pojavi i cirkuliranju varijanti virusa SARS-CoV-2 koje izazivaju zabrinutost ili su od interesa, države članice trebale bi postići ili održati visok opseg sekvenciranja, po mogućnosti na razinu kojom se omogućuje otkrivanje varijanti koje čine 1 % ili manje virusa koji cirkuliraju.

Države članice trebale bi tjedno dostavljati podatke o rezultatima sekvenciranja slučajeva pozitivnih na virus SARS-CoV-2- i opsegu sekvenciranja, među ostalim na regionalnoj razini, kako bi se osiguralo da se eventualne mjere mogu usmjeriti na regije za koje su strogo neophodne.

22. Ako u odgovoru na pojavu nove varijante virusa SARS-CoV-2 koja izaziva zabrinutost ili je od interesa država članica od putnika, uključujući nositelje EU digitalnih COVID potvrda, zahtijeva da se nakon ulaska na njezino državno područje podvrgnu karanteni/samoizolaciji ili testiranju na infekciju virusom SARS-CoV-2 ili ako nametne druga ograničenja nositeljima takvih potvrda, o tome bi trebala obavijestiti Komisiju i druge države članice te dostaviti informacije iz članka 11. stavka 2. Uredbe (EU) 2021/953. Ako je moguće, te bi informacije trebalo dostaviti 48 sati prije uvođenja takvih novih ograničenja. Kad god je to moguće, takve bi mjere trebale biti ograničene na regionalnu razinu.

To bi se trebalo primjenjivati i na situacije u kojima država članica u skladu s pravom Unije uvede dodatne zahtjeve u pogledu karantene/samoizolacije ili testiranja jer se epidemiološka situacija u državi članici ili u području unutar države članice naglo pogoršava, posebice u područjima koja su već klasificirana kao „tamnocrvena”. U tom bi slučaju u dostavljenim informacijama trebalo jasno navesti zašto su dodatne mjere nužne i proporcionalne.

23. Ako država članica aktivira mehanizam hitnog kočenja i kao rezultat toga zahtijeva da se radnici u prometnom sektoru i pružatelji usluga prijevoza podvrgnu testiranju na infekciju virusom bolesti COVID-19, trebalo bi upotrijebiti brze antigenske testove i ne zahtijevati karantenu te time ne bi trebalo uzrokovati poremećaje u prijevozu. Ako se pojavi poremećaj u prijevozu ili lancu opskrbe, države članice trebale bi, kako bi se održalo funkcioniranje „zelenih traka”, odmah ukinuti ili staviti izvan snage takve zahtjeve za sustavno testiranje. Testiranje ne bi trebalo zahtijevati ako se mehanizam hitnog kočenja aktivira na temelju točke 22. drugog podstavka.

24. Vijeće bi na temelju informacija dostavljenih u skladu s točkom 22. u bliskoj suradnji s Komisijom i uz potporu Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti trebalo preispitati situaciju na koordiniran način. Tijekom takvog koordinacijskog sastanka dotična bi država članica trebala iznijeti obrazloženje svojih mjera.

Komisija može na temelju redovite procjene novih dokaza Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti o varijantama i, kad bude dostupan, okvira koji je izradila Europska stručna skupina za varijante virusa SARS-CoV-2, predložiti i raspravu u Vijeću o novoj varijanti virusa SARS-CoV-2 koja izaziva zabrinutost ili je od interesa, ili o epidemiološkoj situaciji koja se brzo pogoršava u državi članici ili u regiji unutar države članice.

25. Tijekom rasprave na temelju točke 24. Komisija bi mogla, ako je potrebno i primjereno, predložiti da Vijeće postigne dogovor o koordiniranom pristupu u pogledu putovanja iz dotičnih područja kojim se nastoji odgoditi širenje varijante unutar Unije, kao što su zahtjevi za putnike u pogledu testiranja i/ili karantene/samoizolacije.

26. Svaku situaciju koja je dovela do donošenja mjera na temelju ove točke trebalo bi redovito preispitivati. Komisija ili države članice mogu predložiti ukidanje mjera uspostavljenih u skladu s koordiniranim pristupom novim varijantama virusa SARS- CoV-2 koje izazivaju zabrinutost ili su od interesa.

Obrazac za lociranje putnika i praćenje kontakata

27. Države članice mogle bi razmotriti mogućnost da od osoba koje na njihovo državno područje ulaze prometnim sredstvima za kolektivni prijevoz u kojima su rezervirana sjedala ili kabine zahtijevaju da podnesu obrasce za lociranje putnika („PLF”) u skladu s propisima o zaštiti podataka. U tu svrhu države članice mogle bi upotrebljavati zajednički digitalni obrazac za lociranje putnika koji je izradio EU Healthy Gateways²⁵ zajedno s platformom za razmjenu PLF-ova kako bi pojačale svoje kapacitete za prekogranično praćenje kontakata za sve vrste prijevoza.

²⁵ <https://www.euplf.eu/hr/eu-dplf-3/index.html>

28. Ako osoba pri dolasku na odredište razvije simptome, trebalo bi provesti testiranje, dijagnozu, izolaciju i praćenje kontakata u skladu s lokalnom praksom i ne bi joj trebalo uskratiti ulazak. Informacije o slučajevima otkrivenima po dolasku treba bez odgode proslijediti tijelima nadležnima za javno zdravlje u zemljama u kojima je dotična osoba boravila tijekom prethodnih 14 dana, u svrhu otkrivanja kontakata, i to putem, ako je to primjenjivo, platforme za razmjenu PLF-ova, a ako nije, putem sustava ranog upozoravanja i odgovora.

Komunikacija i informiranje javnosti

29. U skladu s člankom 11. Uredbe (EU) 2021/953 države članice trebale bi relevantnim dionicima i općoj javnosti pružati jasne, potpune i pravodobne informacije o svim mjerama koje utječu na pravo na slobodno kretanje te svim popratnim zahtjevima kao što je zahtjev za podnošenje PLF-a, što ranije prije nego što nove mjere stupe na snagu. U pravilu bi te informacije trebalo objaviti najmanje 24 sata prije nego što mjere stupe na snagu, uzimajući u obzir da je potrebna određena fleksibilnost za epidemiološke krize. Te bi informacije trebalo objavljivati i u strojno čitljivom formatu.
30. Države članice trebale bi ih redovito ažurirati i trebale bi biti dostupne i na internetskoj platformi „Re-open EU”, na kojoj bi se trebala nalaziti karta koju redovito objavljuje Europski centar za sprečavanje i kontrolu bolesti na temelju točke 17. Ako je primjenjivo, države članice trebale bi na stranici „Re-open EU” dostaviti informacije o domaćoj upotrebi EU digitalnih COVID potvrda.
31. Sadržaj mjera, njihovo zemljopisno područje primjene i kategorije osoba na koje se primjenjuju trebaju biti jasno opisani.

Završne odredbe

32. Komisija bi uz potporu Europskog centra za sprečavanje i kontrolu bolesti trebala redovito preispitivati ovu Preporuku. Komisija bi o tome trebala redovito izvješćivati Vijeće.
33. Preporuka (EU) 2020/1475 zamjenjuje se ovom Preporukom.
34. Ova bi se Preporuka trebala primjenjivati od 1. veljače 2022.
35. Ova će se Preporuka prestati primjenjivati najkasnije istodobno kad i Uredba (EU) 2021/953.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*

PRILOG
EU-ova karta „semafor”

1. Karta „semafor” trebala bi se temeljiti na sljedećim kriterijima:
 - (a) „14-dnevna stopa prijavljenih slučajeva”, odnosno ukupan broj novoprijavljenih slučajeva bolesti COVID-19 na 100 000 stanovnika na regionalnoj razini u posljednjih 14 dana;
 - (b) „procijepljenost”, odnosno kumulativna potpuna procijepljenost primarnim ciklusom u ukupnom stanovništvu na regionalnoj razini;
 - (c) „stopa testiranja”, odnosno broj testova na infekciju bolešću COVID-19 na 100 000 stanovnika provedenih tijekom proteklog tjedna.
2. Kako bi se dobila ukupna ocjena, 14-dnevnu stopu prijavljenih slučajeva (C) trebalo bi ponderirati procijepljenošću (V) u određenoj regiji. Ako vrijednost bilo kojeg od dvaju kriterija nije dostupna na regionalnoj razini, trebalo bi upotrijebiti vrijednost na nacionalnoj razini.

U tu svrhu trebalo bi koristiti sljedeću formulu:

$$(C + C * (100 - V) / 100) / 2 = \text{ponderirana stopa}$$

3. Na karti „semafor” područja bi se trebala označavati sljedećim bojama:
 - (d) zelenom, ako je ponderirana stopa manja od 40;
 - (e) narančastom, ako je ponderirana stopa manja od 100, ali je jednaka 40 ili veća;
 - (f) crvenom, ako je ponderirana stopa manja od 300, ali je jednaka 100 ili veća;
 - (g) tamnocrvenom, ako je ponderirana stopa 300 ili veća;
 - (h) tamnosivom, ako je ponderirana stopa 600 ili manja;
 - (i) sivom, ako nema dovoljno podataka za ocjene iz točaka od (a) do (e).